

ВПЛИВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ НА ПРОФЕСІЙНЕ СТАНОВЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Максим Бєсєда¹, orcid.org/0009-0000-2019-5165, e-mail: Maxbeseda@gmail.com

Ольга Пінаєва², orcid.org/0000-0002-8829-1388, e-mail: pinolga00@gmail.com

Віктор Пономарьов², orcid.org/0009-0000-5726-2632, e-mail: victor.ponomaryov@gmail.com

1. Вінницький національний технічний університет, Вінниця

2. Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Вінниця

Стаття присвячена дослідженню впливу академічної доброчесності на процес професійного становлення майбутніх фахівців. В умовах сучасного освітнього простору дотримання принципів академічної доброчесності є не лише етичною нормою, а й фундаментальною умовою формування професійної етики, відповідальності та компетентності. У статті розглянуто сутність поняття «академічна доброчесність», проаналізовано її ключові принципи та визначено їхній взаємозв'язок із професійними якостями, необхідними для успішної кар'єри. Акцентовано, що дотримання принципів академічної доброчесності сприяє розвитку критичного мислення, здатності до аналізу та об'єктивної оцінки інформації, що є важливим для прийняття виважених рішень у майбутній професійній діяльності. Обґрунтовано, що порушення академічних стандартів, зокрема плагіат і шахрайство, не лише дискредитують здобувача освіти, а й призводять до відсутності глибоких знань, навичок та особистісної відповідальності, що негативно впливає на його конкурентоспроможність на ринку праці.

Окрема увага приділена необхідності інтеграції принципів академічної доброчесності в освітній процес, з метою формування у здобувачів усвідомлення її значення для їхнього професійного та особистісного зростання. Сформувано висновок про те, що академічна доброчесність є невід'ємною складовою підготовки висококваліфікованих, чесних і соціально відповідальних фахівців. Зазначено напрями подальших досліджень, спрямованих на розробку ефективних механізмів впровадження культури академічної доброчесності в закладах вищої освіти.

Ключові слова: академічна доброчесність, професійне становлення, професійна етика, здобувачі вищої освіти, компетентність, якість вищої освіти, вдосконалення професійної підготовки.

Постановка проблеми. У сучасному світі, де знання та компетентність є основними цінностями професійної діяльності, питання академічної доброчесності набуває особливого значення. Вища освіта відіграє ключову роль у формуванні не лише професійних знань і навичок студентів, а й морально-етичних засад, які визначатимуть їхню поведінку в майбутній професійній діяльності. Академічна доброчесність є не просто вимогою освітнього процесу, а фундаментальною основою для розвитку відповідального, чесного та компетентного фахівця. Порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, фабрикація та фальсифікація даних, списування, контрактне шахрайство, створюють загрозу для якісної підготовки фахівців та формування їх професійної етики. Несумлінне виконання завдань здобувачем вищої освіти в процесі навчання може мати наслідком формування девіантної професійної поведінки в майбутній професійній діяльності, що, у свою чергу, здатне спричинити негативні наслідки для суспільства в цілому.

Аналіз наукових досліджень і публікацій. Вивченню проблеми забезпечення академічної доброчесності присвятили увагу такі науковці як В. Білик, В. Шпильова, А. Козинець (2024), Н. Ростікус (2023), З. Стежко, Н. Шалімова, І. Андрощук (2022) та ін. Однак, незважаючи на широке коло питань, яке ними проаналізоване, залишається низка невирішених питань, які потребують подальшого наукового осмислення та практичного розв'язання, зокрема розробка та оцінка ефективності педагогічних стратегій формування академічної доброчесності. Хоча існує багато рекомендацій щодо формування академічної доброчесності, бракує емпірично підтверджених даних про ефективність різних педагогічних підходів (наприклад, інтеграція принципів доброчесності в навчальні курси, використання кейс-методів, рольових ігор, наставництва). Також потребує подальшого вивчення питання про розподіл відповідальності за формування та підтримку академічної доброчесності між студентами, викладачами, адміністрацією закладів освіти та суспільством в цілому, оскільки наразі недостатньо досліджені механізми ефективної взаємодії між цими стейкхолдерами у

контексті забезпечення академічної доброчесності. Розв'язання цих невирішених питань сприятиме глибшому розумінню феномену академічної доброчесності, розробці ефективніших стратегій її формування та зміцненню зв'язку між академічною етикою та професійною відповідальністю майбутніх фахівців.

Метою статті є наукове обґрунтування взаємозв'язку між дотриманням норм академічної доброчесності та формуванням професійної етики майбутніх фахівців, а також аргументування важливості виховання академічної доброчесності як невід'ємної складової підготовки конкурентоспроможних і високопрофесійних спеціалістів із бездоганною репутацією.

Виклад основного матеріалу. Академічна доброчесність є складним та багатоаспектним явищем, яке відіграє ключову роль у належному функціонуванні сучасних освітніх і наукових інституцій. Основна ідея цього поняття полягає у суворому дотриманні визначених етичних стандартів і правових норм, які регулюють діяльність та поведінку всіх учасників освітнього процесу, включаючи студентів, викладачів та адміністративний персонал.

Згідно з означенням С. Шестакова, О. Сухомлинової, О. Задоріної (2023), академічна доброчесність являє собою сукупність етичних та професійних принципів і стандартів, що регламентують поведінку здобувачів освіти, науково-педагогічних працівників, науковців та інших суб'єктів академічного середовища у сфері вищої освіти та наукової діяльності (с. 88). Зазначені принципи передбачають дотримання чесності, відкритості, точності та етичних норм у всіх аспектах академічної діяльності. Законодавством України, зокрема Законом «Про освіту», чітко визначено обов'язки щодо дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками, а також здобувачами вищої освіти. Проблема академічної доброчесності включає в себе комплекс питань, зокрема: запобігання плагіату, протидію корупційним проявам, дотримання норм академічної етики та формування інформаційної грамотності.

Міжнародний центр академічної доброчесності при Ратлендському інституті етики, що діє в Університеті Клемсон (Південна Кароліна), розробив документ «Фундаментальні цінності академічної доброчесності» (Fishman T. (Editor). *Fundamental values of academic integrity*. Clemson University, 2012). Відповідно до цього підходу, академічна доброчесність визначається як відданість освітньої спільноти шести ключовим цінностям – чесності, довірі, справедливості, повазі, відповідальності та мужності у будь-яких обставинах (рисунк 1).

Чесність

- Академічні спільноти сприяють утвердженню принципів пошуку істини та продукування знань шляхом заохочення інтелектуальної та особистої чесності в

Довіра

- Академічні спільноти культивують та ґрунтуються на атмосфері взаємної довіри. Такий клімат сприяє та підтримує вільний обмін ідеями, що, зі свого боку, забезпечує

Справедливість

- Академічні спільноти визначають чіткі та прозорі очікування й стандарти для забезпечення справедливості у взаємодії між здобувачами вищої освіти, викладачами

Повага

- Академічні спільноти високо цінують інтерактивний, кооперативний та партисипативний характер навчання і пізнання. Вони виявляють повагу та належну

Відповідальність

- Діяльність академічних спільнот ґрунтується на принципах особистої відповідальності, яка підсилюється готовністю індивідів та колективів демонструвати зразки відповідальної поведінки. Вони підтримують взаємно узгоджені стандарти та

Мужність

- Для розбудови та підтримки академічних спільнот доброчесності необхідні не лише декларації фундаментальних цінностей. Трансформація цих цінностей у конкретні дії, їхнє послідовне відстоювання в умовах тиску та викликів потребує рішучості, цілеспрямованості й мужності.

Рисунок 1. Зміст академічної доброчесності

У контексті формування академічної чесності як невід'ємного елементу професійної підготовки

майбутніх фахівців у міжнародному освітньому середовищі, низку фундаментальних принципів було деталізовано в ключових документах, серед яких: «Велика хартія університетів» (The Magna Charta Universitatum, прийнята в 1988, оновлена у 2020 р.), «Бухарестська декларація щодо етичних цінностей та принципів вищої освіти в Європейському регіоні» («The Bucharest Declaration concerning Ethical Values and Principles for Higher Education in the Europe Region», 2004) та «Керівні принципи для інституційних кодексів етики у вищій освіті» («Guidelines for Institutional Codes of Ethics in Higher Education», 2013).

Погоджуємося із твердженням Г. Ульянової (2022), в тому, що питання забезпечення академічної доброчесності набуває особливої актуальності для академічних спільнот у глобальному масштабі (с. 99). Протягом останніх десятиліть відзначається зростання наукового інтересу до цієї проблематики. Особливого загострення питання академічної недоброчесності набуло в епоху розвитку Інтернет-технологій, що значно спростили доступ до різноманітних інформаційних ресурсів. У сучасних умовах становлення відкритої науки, відкритої освіти, відкритих інновацій та відкритих даних в інформаційному суспільстві, яке є ключовим елементом суспільства знань, фундаментальні принципи та ефективні практики академічної доброчесності набувають першочергового значення.

Авторами було проаналізовано підходи щодо забезпечення академічної доброчесності в різних країнах, результати роботи узагальнено в таблиці 1.

Таблиця 1

Забезпечення академічної доброчесності у різних країнах

№	Країна	Основні принципи забезпечення академічної доброчесності у вищій школі
1.	Республіка Польща	Університети країни розробляють власні кодекси академічної доброчесності та етичні норми. Особливий акцент робиться на чесному цитуванні й використанні джерел. За порушення передбачено різноманітні санкції, включаючи втрату кредитів, відрахування та дискваліфікацію. На факультетському рівні для боротьби з плагіатом ініційовано створення спеціальних комісій, обов'язкове інформування ректорату та активне засудження плагіату науковою спільнотою. З метою запобігання плагіату студенти підписують підтвердження оригінальності й самостійності своїх дипломних робіт.
2.	Франція	Академічна доброчесність забезпечується на законодавчому та університетському рівнях. Розроблено механізми оцінювання політики закладів вищої освіти у цій сфері, а акредитаційні комісії здійснюють відповідний контроль. Для виявлення плагіату в студентських і дисертаційних роботах використовуються спеціалізовані програмні засоби. У випадках академічної недоброчесності до порушників (здобувачів освіти та науковців) застосовуються відповідні заходи.
3.	Швеція	Значна кількість освітніх програм містить спеціалізований навчальний модуль з академічної доброчесності. На національному рівні діє система збору даних про порушення в університетах, які використовуються для щорічного звітування. Країна активно залучена до Європейської мережі академічної доброчесності (ENAI), що сприяє обміну досвідом та навчанню в усіх сферах академічного сектору.
4.	США	Більшість університетів мають власні кодекси академічної доброчесності, що регламентують етичні норми, обов'язки та очікування. У закладах вищої освіти впроваджено спеціалізовані навчальні програми й курси з академічної доброчесності, які охоплюють правила цитування, запобігання плагіату та етику наукових досліджень. Також проводяться спеціальні дослідження й аналіз даних щодо порушень академічної доброчесності з метою виявлення тенденцій та розробки превентивних стратегій.

Академічна доброчесність є основоположним принципом якісної освіти та наукової діяльності як в Україні, так і в міжнародному контексті. Аналіз українського законодавства свідчить про поступове формування нормативної бази, що регламентує дотримання академічних етичних стандартів, зокрема в Законі України «Про освіту» та низці підзаконних актів. Водночас міжнародна практика, зокрема досвід країн ЄС, США та Канади, демонструє більш усталені та системні підходи до забезпечення академічної доброчесності, включаючи ефективні механізми превенції, виявлення та відповідальності за порушення.

Співставлення українського та міжнародного досвіду засвідчує необхідність подальшого вдосконалення національної системи академічної доброчесності. Це передбачає не лише нормативні зміни, а й розвиток академічної культури, підвищення обізнаності студентів і викладачів, а також створення прозорих та справедливих процедур реагування на порушення. Гармонізація українських підходів із міжнародними стандартами сприятиме інтеграції в глобальний освітній простір та

зміцненню довіри до вітчизняної освіти.

У сучасному динамічному світі, де професійна діяльність стає дедалі складнішою та відповідальнішою, питання формування компетентного фахівця набуває особливої актуальності. Компетентність, що традиційно розглядається як сукупність знань, умінь та навичок, сьогодні все більше інтегрується з етичними аспектами професійної поведінки. Професійна етика, як система моральних норм і принципів, що регулюють діяльність у певній сфері, виступає не просто додатковим елементом, а ключовим чинником становлення висококваліфікованого та відповідального спеціаліста. Саме етичні орієнтири визначають якість виконання професійних обов'язків, рівень довіри до фахівця та його здатність приймати обґрунтовані рішення в складних ситуаціях.

На думку Л. Грицаєнко (2019), ключовими компонентами професійної етики сучасного фахівця незалежно від галузі є: комп'ютерна та екологічна етика; корпоративна й міжнародна етика; етика реклами та представлення продукції; етика ведення переговорів, прийняття рішень і розв'язання ділових конфліктів; а також соціальна відповідальність та інтелектуальна чесність. Важливим аспектом є також врахування культурних, релігійних і естетичних цінностей суспільства, в якому здійснює свою діяльність фахівець. Таким чином, професійну етику сучасного фахівця слід розглядати не лише як сукупність моральних норм, а як аналітичний інструмент для вирішення проблем, що виникають у його професійній діяльності.

Згідно з аналізом публікацій: A. Davis (2023); S. Dembitska, I. Kobylanska, O. Kobylanskyi, O. Kuzmenko (2023); Dembitska, S., Kobylanska, I., Kobylanskyi, O., & Puhach, V. (2023); S. Dembitska, O. Kobylanskyi, I. Kobylanska, N. Stavnych, V. Puhach (2025); S. Dembitska, O. Kuzmenko, I. Savchenko, V. Demianenko, S. Hanna (2024); O. Kobylanskyi, T. Stavnych, S. Dembitska, I. Kobylanska, & M. Miastkovska (2024); M. Miastkovska, S. Dembitska, V. Puhach, I. Kobylanska, & O. Kobylanskyi (2024) ключовими причинами, чому професійна етика є важливим (а часто вирішальним) чинником у формуванні компетентного фахівця є:

- забезпечення довіри та авторитету фахівця. Дотримання етичних норм сприяє формуванню позитивної репутації фахівця серед колег, клієнтів, партнерів та суспільства в цілому. Довіра є критично важливим елементом успішної професійної діяльності;
- підтримання високих стандартів якості. Саме професійна етика спонукає фахівця до відповідального виконання своїх обов'язків, прагнення до досконалості та постійного вдосконалення своїх знань і навичок;
- сприяння ефективній комунікації та співпраці. Етичні принципи, такі як повага, чесність та відкритість, є основою для побудови конструктивних відносин у професійному колективі та з зовнішніми стейкхолдерами;
- мінімізація ризиків та запобігання конфліктам. Дотримання етичних норм допомагає уникнути помилок, неправомірних дій та конфліктних ситуацій, які можуть завдати шкоди як самому фахівцю, так і організації;
- забезпечення соціальної відповідальності. Професійна етика орієнтує фахівця на врахування інтересів суспільства, дотримання законодавства та сприяння сталому розвитку;
- формування моральної стійкості та здатності до прийняття складних рішень. Етичні принципи слугують орієнтиром у складних ситуаціях, допомагаючи фахівцю приймати обґрунтовані та відповідальні рішення, навіть під тиском обставин;
- підвищення рівня задоволеності роботою. Робота, що ґрунтується на етичних засадах, сприяє відчуттю власної значущості, морального задоволення та професійної самореалізації;
- формування командної культури і здорового виробничого середовища. Етика включає повагу, чесність, доброзичливість, що важливо для ефективної командної роботи та емоційного клімату в колективі.

Відтак, етичні принципи є невід'ємною складовою професійної майстерності, що впливає на формування довіри, підтримання високих стандартів якості, ефективність комунікації, мінімізацію ризиків, забезпечення соціальної відповідальності та здатність до прийняття складних рішень. Професійна етика виступає не просто набором формальних правил, а глибоко інтегрованою системою цінностей, що визначає поведінку фахівця в усіх аспектах його діяльності. Її усвідомлення та дотримання є запорукою не лише особистого успіху, але й сталого розвитку професійної спільноти та суспільства в цілому. Отже, формування компетентного фахівця є неможливим без належної уваги до розвитку його етичної свідомості та здатності керуватися моральними принципами у своїй професійній діяльності. Інтеграція етичних компонентів у систему професійної підготовки, заохочення етичної

рефлексії та створення сприятливого етичного середовища є ключовими завданнями для освітніх закладів та професійних організацій, спрямованими на виховання покоління відповідальних та висококваліфікованих фахівців, здатних ефективно працювати на благо суспільства.

В умовах зростання вимог до якості освіти та наукових досліджень, а також підвищення ролі етичних стандартів у всіх сферах суспільного життя, питання взаємозв'язку академічної доброчесності та професійної етики набуває особливої значущості. Академічна доброчесність, що є фундаментом чесного та прозорого освітнього і наукового процесу, передбачає дотримання принципів чесності, довіри, справедливості, поваги та відповідальності в навчанні, викладанні та науковій діяльності. Водночас, професійна етика визначає моральні норми та принципи поведінки фахівців у їхній професійній діяльності, спрямовані на забезпечення компетентності, відповідальності та доброчесності.

Очевидно, що принципи академічної доброчесності та професійної етики мають глибоке коріння та тісно переплітаються. Формування етичних цінностей у студентському середовищі, виховання поваги до інтелектуальної власності, неприйняття плагіату та фальсифікації даних є важливим підґрунтям для подальшого становлення відповідального та доброчесного професіонала. Порушення норм академічної доброчесності можуть мати далекосяжні наслідки, підриваючи довіру до освітніх інституцій та створюючи передумови для неетичної поведінки в майбутній професійній діяльності.

Принципи академічної доброчесності – чесність, відповідальність, довіра, справедливість, повага до інтелектуальної власності – є не лише основою якісної освіти, а й важливим етапом формування особистості майбутнього професіонала. Саме в освітньому середовищі, особливо у вищій школі, закладаються морально-етичні орієнтири, що безпосередньо впливають на стиль поведінки людини в її подальшій професійній діяльності. На підставі аналізу наукових публікацій нами з'ясовано, як принципи академічної доброчесності сприяють формуванню професійної етики. Зазначений вплив можна об'єднати у такі ключові напрямки:

1. *Формування відповідального ставлення до обов'язків.* Студент, який дотримується академічної доброчесності, привчається сумлінно виконувати завдання, поважати терміни, не шукати «легких шляхів» (списування, плагіат), що в подальшому трансформується у відповідальне ставлення до професійних обов'язків.

2. *Повага до інтелектуальної праці інших.* Усвідомлення цінності чужої праці, ідей та досліджень під час навчання формує у майбутнього фахівця культуру взаємоповаги, що є базовою для етичної професійної взаємодії.

3. *Дотримання справедливості й чесності.* Вміння визнавати свої помилки, діяти відкрито та чесно під час навчання переходить у професійне життя, де етична поведінка часто визначає рівень довіри клієнтів, колег і партнерів.

4. *Критичне мислення та моральна стійкість.* Академічна доброчесність спонукає до глибокого аналізу інформації, до власного мислення, що допомагає формувати внутрішні етичні стандарти, здатність протистояти неетичному тиску в професійному середовищі.

5. *Розуміння наслідків порушень.* Ознайомлення з механізмами відповідальності за порушення академічної доброчесності формує розуміння важливості етичних норм і в професійній площині — зокрема, у правовому, соціальному та репутаційному аспектах.

Академічна доброчесність не обмежується лише освітнім процесом – вона є фундаментом, на якому вибудовується стійка професійна етика. Саме тому ЗВО мають відігравати активну роль у вихованні студентів не лише як знавців своєї справи, а й як свідомих і відповідальних представників професійної спільноти. Порушення академічної доброчесності, такі як плагіат, списування, фальсифікація даних або підробка результатів, не є лише освітніми порушеннями – вони мають глибші наслідки. Така поведінка часто є індикатором ставлення особи до норм, правил і відповідальності, що може перенестися і в її подальшу професійну діяльність, зокрема:

1. *Формування толерантності до обману.* Студент, який звик уникати зусиль за допомогою списування або фальсифікації, розвиває хибне уявлення про допустимість нечесних практик та знижує власну моральну чутливість до них. Згодом, з великою ймовірністю, він застосовуватиме подібні методи і в професійному середовищі – зокрема, при підготовці звітів, укладанні договорів або наданні послуг, що може призвести до серйозних наслідків як для його кар'єри, так і для репутації організації. Така звичка до нечесності підриває основи професійної етики та може мати довгострокові негативні наслідки для суспільства в цілому.

2. *Низький рівень відповідальності.* Постійне уникнення самостійної роботи через списування або інші форми нечесної поведінки формує в студентів деформоване сприйняття відповідальності за

власні результати та зусилля. У професійній діяльності ця звичка уникати відповідальності може проявлятися в небажанні визнавати власні помилки, схильності перекладати провину на інших, ухилянні від виконання обов'язків або неготовності брати на себе відповідальність за прийняті рішення. Такий фахівець стає менш надійним та цінним для роботодавця, а його поведінка може негативно впливати на ефективність роботи команди та досягнення спільних цілей.

3. Недостатній рівень фахової підготовки. Студенти, які здобули диплом завдяки нечесним методам, фактично обминають процес глибокого засвоєння необхідних знань і формування ключових професійних навичок. У результаті, вони часто не мають належного рівня компетентності для якісного виконання професійних завдань. Це, своєю чергою, неминуче призводить до зниження якості їхньої роботи та, як наслідок, підвищує ризик етичних порушень щодо клієнтів, пацієнтів або споживачів послуг, яким вони надають некваліфіковану допомогу або постачають неякісні продукти. Такий дефіцит професійної підготовки становить загрозу не лише для окремих осіб, а й для репутації всієї професійної спільноти.

4. Втрата довіри та репутаційні ризики. Якщо особа з часом проявить себе як недобросовісний працівник, її попередня нечесна академічна поведінка може бути виявлена, що загрожує не лише кар'єрі, а й авторитету закладу, у якій вона працює.

5. Формування подвійних стандартів. Порушення доброчесності в навчанні часто супроводжується переконанням, що «всі так роблять», що «результат важливіший за процес». Такий підхід легко переноситься в професійне життя, де він сприяє корупції, конфлікту інтересів і службовим зловживанням.

Отже, академічна недоброчесність – це не лише проблема освіти, а тривожний сигнал, що вказує на потенційні ризики неетичної поведінки в професійній діяльності. Тому важливо виховувати академічну доброчесність як основу особистої відповідальності та професійної етики.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Академічна доброчесність є фундаментом професійної етики. Принципи чесності, відповідальності, поваги до інтелектуальної власності та справедливості, засвоєні в академічному середовищі, трансформуються в стійкі моральні орієнтири, що визначають професійну поведінку майбутніх фахівців. Порушення академічної доброчесності мають негативні наслідки для формування професійної етики, оскільки звичка до нечесності в навчанні сприяє розвитку толерантності до обману, знижує рівень відповідальності та призводить до недостатньої фахової підготовки, що підвищує ризик неетичної поведінки в професійній діяльності.

Освітнє середовище відіграє визначальну роль у формуванні як академічної доброчесності, так і професійної етики. Створення атмосфери взаємної поваги, прозорості вимог, заохочення самостійної роботи та розвитку критичного мислення, а також наявність ефективної системи запобігання та реагування на порушення є ключовими чинниками виховання етично свідомих фахівців. Підкреслено взаємодоповнюючу роль педагогічних підходів та організаційного середовища у формуванні доброчесної поведінки. Важливим є не лише особистий приклад викладача як носія етичних цінностей, але й системна робота ЗВО, що включає розробку та впровадження етичних кодексів, використання антиплагіатних програм, забезпечення відкритості та прозорості академічних процесів, а також створення можливостей для активної участі студентів у формуванні культури доброчесності.

Подальші дослідження будуть спрямованими на розробку конкретних інструментів оцінювання рівня сформованості професійної етики та моніторингу ефективності впроваджених заходів забезпечення академічної доброчесності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

- Davis, A. (2023). Academic Integrity in the Time of Contradictions. *Cogent Education*, 10 (2), 1–15. <https://doi.org/10.1080/2331186X.2023.2289307>
- Dembitska, S., Kobylanska, I., Kobylanskyi, O., & Kuzimenko, O. (2023). Training of specialists in technical specialties to professional activity according to the requirements of the integrative approach. *Professional Pedagogics*, 1(26), 110-121. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.26.110-121>.
- Dembitska, S., Kobylanska, I., Kobylanskyi, O., & Puhach, V. (2023). Psychological and didactic fundamentals of modern educational technologies of visualization. *Педагогіка*, 1, 36-43.
- Dembitska, S., Kobylanskyi, O., Kobylanska, I., Stavnycha, N., & Puhach V. (2025). The Use of Simulation Games in the Process of Training Specialists in the Conditions of Distance Learning. In: Auer, M.E., Rüütman, T. (eds) *Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility*. ICL 2024. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 1281. Springer, Cham, 2025. Pp. pp 95–102. https://doi.org/10.1007/978-3-031-83520-9_9

- Dembitska, S., Kuzmenko, O., Savchenko, I., Demianenko, V., & Hanna S. (2024). Digitization of the Educational and Scientific Space Based on STEAM Education. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems, 2024. vol 901. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-53022-7_34
- Fishman T. (Editor). (2012). Fundamental values of academic integrity. Clemson University, 2012. https://www.chapman.edu/academics/academic-integrity/_files/the-fundamental-values-of-academic-integrity.pdf
- IAU-MCO Guidelines for an Institutional Code of Ethics in Higher Education. URL: https://www.iau-aiu.net/IMG/pdf/ethics_guidelines_finaldef_08.02.13.pdf
- Kobylianskyi, O., Stavnycha, T., Dembitska, S., Kobylianska, I., & Miastkovska, M. (2024). Innovative Learning Technologies in the Process of Training Specialists of Engineering Specialties in the Conditions of Digitalization of Higher Education. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 911. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-53382-2_1.
- Miastkovska, M., Dembitska, S., Puhach, V., Kobylianska, I., & Kobylianskyi, O. (2024). Improving the Efficiency of Students' Independent Work During Blended Learning in Technical Universities. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 899. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-51979-6_21.
- The Bucharest Declaration concerning Ethical Values and Principles for Higher Education in the Europe Region (2004). *Higher Education in Europe*, 29 (4), 503–507.
- The Magna Charta Universitatum. URL: <http://www.magna-charta.org/>
- Білик, В. В., Шпильова, В. О., & Козинець, А. О. (2024). Академічна чесність та її важливість у вищій освіті: вплив інноваційних технологій. *Український журнал прикладної економіки та техніки*, 9 (3), 10 – 15. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-3-1>
- Грицаєнко, Л. (2019). Формування етичних засад академічної доброчесності в майбутніх педагогів при викладанні дисципліни «Риторика та мистецтво презентації». *Науковий вісник Ужгородського університету*, 1 (41), 54-59. DOI: [https://doi.org/10.24144/2663-6840/2019.1\(41\)](https://doi.org/10.24144/2663-6840/2019.1(41)).
- Ростикус, Н. П. (2023). Академічна доброчесність у науковому дискурсі. *Вісник науки та освіти*, 3(9), 517-526.
- Стежко, З. В., Шалімова, Н. С., & Андрощук, І. І. (2022). Академічна доброчесність у вищій освіті: прояви та мотиваційні чинники. *Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету ім. К. Д. Ушинського*, 3(140), 7-15. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2022-3-1>
- Ульянова, Г.О., & Бааджи, Н.П. (2022). Академічна доброчесність як основа академічного успіху. *Правова позиція*, 4 (37), 98–103.
- Шестакова, С., Сухомлинова, О., & Задоріна О. (2023). Академічна доброчесність: практика дотримання у зарубіжних країнах. *Молодь і ринок*, 9 (217), 87-91. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287676>

REFERENCES

- Bilyk, V. V., Shpylova, V. O., & Kozynets, A. O. (2024). Akademichna chesnist ta yi yi vazhlyvist u vyshchii osviti: vplyv innovatsiinykh tekhnolohii [Academic integrity and its importance in higher education: the impact of innovative technologies]. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky ta tekhniky*, 9 (3), 10 – 15. DOI: <https://doi.org/10.36887/2415-8453-2024-3-1> [in Ukrainian]
- Davis, A. (2023). Academic Integrity in the Time of Contradictions. *Cogent Education*, 10 (2), 1–15. <https://doi.org/10.1080/2331186X.2023.2289307>
- Dembitska, S, Kobylianska, I, Kobylianskyi, O., & Kuzmenko O. (2023). Training of Technical Specialties for Work Protection Professional Activity According to the Requirements of the Transdisciplinary Approach. *Professional Pedagogics*, 1 (26), 110-121. <https://doi.org/10.32835/2707-3092.2023.26.110-121>
- Dembitska, S., Kobylianska, I., Kobylianskyi, O., & Puhach, V. (2023). Psychological and didactic fundamentals of modern educational technologies of visualization. *Pedevtolohiia*, 1, 36-43.
- Dembitska, S., Kobylianskyi, O., Kobylianska, I., Stavnycha, N., & Puhach V. (2025). The Use of Simulation

- Games in the Process of Training Specialists in the Conditions of Distance Learning. In: Auer, M.E., Rüttemann, T. (eds) Futureproofing Engineering Education for Global Responsibility. ICL 2024. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 1281. Springer, Cham, 2025. Pp. pp 95–102. https://doi.org/10.1007/978-3-031-83520-9_9
- Dembitska, S., Kuzmenko, O., Savchenko, I., Demianenko, V., & Hanna S. (2024). Digitization of the Educational and Scientific Space Based on STEAM Education. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems, 2024. vol 901. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-53022-7_34
- Fishman T. (Editor). (2012). Fundamental values of academic integrity. Clemson University, 2012. https://www.chapman.edu/academics/academic-integrity/_files/the-fundamental-values-of-academic-integrity.pdf
- Hrytsaienko, L. (2019). Formuvannia etychnykh zasad akademichnoi dobrochesnosti v maibutnikh pedahohiv pry vykladanni dystsypliny «Rytoryka ta mystetstvo prezentatsii» [Forming ethical principles of academic integrity in future teachers when teaching the discipline ‘Rhetoric and the Art of Presentation’]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho universytetu*, 1 (41), 54-59. DOI: [https://doi.org/10.24144/2663-6840/2019.1\(41\)](https://doi.org/10.24144/2663-6840/2019.1(41)). [in Ukrainian]
- IAU-MCO Guidelines for an Institutional Code of Ethics in Higher Education. URL: https://www.iau-aiu.net/IMG/pdf/ethics_guidelines_finaldef_08.02.13.pdf
- Kobylianskyi, O., Stavnycha, T., Dembitska, S., Kobylianska, I., & Miastkovska, M. (2024). Innovative Learning Technologies in the Process of Training Specialists of Engineering Specialties in the Conditions of Digitalization of Higher Education. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 911. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-53382-2_1.
- Miastkovska, M., Dembitska, S., Puhach, V., Kobylianska, I., & Kobylianskyi, O. (2024). Improving the Efficiency of Students’ Independent Work During Blended Learning in Technical Universities. In: Auer, M.E., Cukierman, U.R., Vendrell Vidal, E., Tovar Caro, E. (eds) Towards a Hybrid, Flexible and Socially Engaged Higher Education. ICL 2023. Lecture Notes in Networks and Systems, vol 899. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-51979-6_21.
- Rostykus, N. P. (2023). Akademichna dobrochesnist u naukovomu dyskursi [Academic integrity in scientific discourse]. *Visnyk nauky ta osvity*, 3(9), 517-526. [in Ukrainian]
- Shestakova, S., Sukhomlynova, O., & Zadorina O. (2023). Akademichna dobrochesnist: praktyka dotrymannia u zarubizhnykh krainakh [Academic integrity: compliance practices in foreign countries]. *Molod i rynok*, 9 (217), 87-91. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.287676> [in Ukrainian]
- Stezhko, Z. V., Shalimova, N. S., & Androshchuk, I. I. (2022). Akademichna dobrochesnist u vyschii osviti: proiavy ta motyvatsiini chynnyky [Academic integrity in higher education: manifestations and motivational factors]. *Naukovyi visnyk Pivdennoukrainskoho natsionalnoho pedahohichnoho universytetu im. K. D. Ushynskoho*, 3(140), 7-15. DOI: <https://doi.org/10.24195/2617-6688-2022-3-1> [in Ukrainian]
- The Bucharest Declaration concerning Ethical Values and Principles for Higher Education in the Europe Region (2004). *Higher Education in Europe*, 29 (4), 503–507.
- The Magna Charta Universitatum. URL: <http://www.magna-charta.org/>
- Ulianova, H.O., & Baadzy, N.P. (2022). Akademichna dobrochesnist yak osnova akademichnoho uspikhu [Academic integrity as the foundation of academic success]. *Pravova pozytsiia*, 4 (37), 98–103. [in Ukrainian]

Максим Бесседа – аспірант кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: Maxbeseda@gmail.com.

Ольга Пінаєва – канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри педагогіки і освітнього менеджменту, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Вінниця, e-mail: pinolga00@gmail.com.

Віктор Пономарьов – аспірант кафедри педагогіки і освітнього менеджменту, Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського, Вінниця, e-mail: victor.ponomaryov@gmail.com.

THE IMPACT OF ACADEMIC INTEGRITY ON THE PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF FUTURE SPECIALISTS

Maksym Biesieda – Postgraduate Student, Department of Life Safety and Safety Pedagogy, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, Email: Maxbeseda@gmail.com

Olha Pinaieva – Candidate of Sciences (Pedagogical), Assistant Professor, Associate Professor of the Department of Pedagogy and Educational Management, Mykhailo Kotsyubynsky State Pedagogical University of Vinnytsia, Vinnitsia, Email: pinolga00@gmail.com.

Viktor Ponomarov – Postgraduate Student, Department of Pedagogy and Educational Management, Mykhailo Kotsyubynsky State Pedagogical University of Vinnytsia, Vinnitsia, Email: victor.ponomaryov@gmail.com.

The article is devoted to the study of the influence of academic integrity on the process of professional development of future specialists. In the modern educational space, adherence to the principles of academic integrity is not only an ethical norm, but also a fundamental condition for the formation of professional ethics, responsibility and competence. The article examines the essence of the concept of 'academic integrity', analyses its key principles and determines their interconnection with the professional qualities necessary for a successful career. It is emphasised that adherence to the principles of academic integrity contributes to the development of critical thinking, the ability to analyse and objectively evaluate information, which is important for making informed decisions in future professional activities. It is argued that violations of academic standards, in particular plagiarism and fraud, not only discredit the student, but also lead to a lack of in-depth knowledge, skills and personal responsibility, which negatively affects their competitiveness in the labour market.

Special attention is paid to the need to integrate the principles of academic integrity into the educational process in order to raise awareness among students of its importance for their professional and personal growth. The conclusion is made that academic integrity is an integral part of training highly qualified, honest and socially responsible specialists. Directions for further research aimed at developing effective mechanisms for implementing a culture of academic integrity in higher education institutions are indicated.

Keywords: academic integrity, professional development, professional ethics, higher education students, competence, quality of higher education, improvement of professional training.

Дата надходження статті до редакції: 29 січня 2025 р.